

kunde være med til at give de store Tilskud kom det deraf, at man ikke havde Visshed for deres fyldestgjørende Anvendelse. Jeg er i Grunden kommen til det Resultat ved den Forhandling, her er ført, at vi kunne faae umaadelig mange Ting fra den anden Side, naar vi blot paa Forhaand siktre dem, at det bliver dem, der i Tidens Løb kommer til at styre hele Sagen. Saaledes er det isvrigt i alle mulige Forhold; naar blot de faae Lov til at være Styrende, ere de næsten altid med, men saasnart vi begynde at være med i det, ere de derimod. For Resten kunde jeg være med til maasse at give dem noget mere Indflydelse, end Forslaget hjemler dem, dersom de saa vilde gaa med til Forslaget om Statstilskud. Det var jo muligt, at det Udvalg, der bliver nedsat, kunde faae Noget gennemført i saa Henseende. Ved Hensyn til Forholdene paa Mors skal jeg sige til det ærede Medlem, at enten dette Forslag vedtages eller ikke, vil man altid kunne gaa den Vej, vi ere gaaede paa Mors; den bestaar i, at flere slaa sig sammen og frivillig lægge Gaver paa Bordet, som de saa faae, der til visse Tider ere nødte til at søge Hjælp, inden de gaa til Fattigvæsenet. Det kan man altid gjøre. Et andet Forhold tror jeg ogsaa, jeg bør omtale. Fra flere Sider er det blevet fremhævet, at dette Forhold burde ordnes i Forening med hele Fattiglovgivningen. Alle ere jo enige om, at det store Fattighedsmaaal trænger til en Løsning, og om jeg end ikke tror, at et Udvalg kan tage sig den saa store Opgave paa, skulde det glæde mig, at der dog derigjennem kunde gives Stødet til, at noget Saadant snarest mulig kunde gennemføres.

Oversfor det ærede Medlem for Rolding (Berg) skal jeg kun sige, at jeg ikke har fremhævet Noget, som kunde give ham Grund til at tro, at Forslaget er en Frugt af et Kompromis. Jeg kan kun sige, at vi ved Affattelsen af Forslaget have taget det størst mulige Hensyn til de Hovedindvendinger, som vi vidste, vilde komme frem, og det have vi gjort, fordi vi ønskede Noget ud af Sagen. Jeg har ogsaa sagt, at der var flere Punkter, som jeg anbefalede eventuelt at tage Hensyn til, ligesom der ogsaa viste sig fra den modsatte Side at være Punkter i vort Forslag, som de have erklæret ikke at kunne gaa med til, saa at det dog maa siges at være slaaet fast, at det ikke er noget Kompromisforslag. Noget andet er, at vi for at faae Noget ud af Sagen have taget Hensyn til modsaaende Meninger, men en saadan Hensyntagen til den anden Side er jo altid

nødvendig, naar man vil have en Sag gennem.

Sagt: Jeg forlangte Ordet, da det ærede Medlem fra Rolding (Berg) var midt i sine store Profetier. Jeg skal dog ikke forsøge at imødegaa dem; thi siden han er optraadt som stor Profet, har jeg ikke set nogen af hans Profetier slaa til. Det kan jeg derfor lade staa hen. Under hans øvrige Udvikling kunde jeg ikke følge med. Jeg søgte forgjæves i Lovforslaget efter Noget, hvorpaa det kunde anvendes, og jeg spurgte til Høire og til Venstre, foran og bag ved mig, men Ingen kunde give mig Bæstbed. Den Ting er klar, og det er, at i enhver Sag, som ligger for, komme disse fire Ideer frem om provisoriske Love og Aristokrater. Det, der er sagt fra denne Side, er jo kun det, at naar man vil støtte denne Sag med de frivillige Bidrag, mener man ogsaa, at de Bidragydende maa have nogen Leilighed til i Bestyrelsen at kunne varetage den Sag, som de yde Offre til. Deraf har saa den sidste ærede Taler strax udfundet, at det var os, Høire, der vilde regjere og staa ved Styret. Det ærede Medlem sagde jo selv, at den bedste Maade at hjælpe paa, var den, man benyttede paa Mors, nemlig at man, forinden de Fattige thuede til det Offentlige, selv lagde Pengene paa Bordet; men det er jo den samme Tanke, som er kommen frem fra denne Side, naar det er blevet sagt, at de, der ere beredvillige til at lægge Pengene paa Bordet, dog maa have Lov til, om ikke personlig, saa gennem Andre, som de have Tillid til, at varetage de Interesser, hvortil de have ydet ofte meget store Bidrag. Naar det ærede Medlem fra Rolding talte om, at de Baaagældende jo have Afgang dertil som Bælgere, saa vil jeg sige, at de ere maasse slet ikke Bælgere; der er jo ikke Noget i veien for, at Folk paa 29 Mar kunne være med dertil. Det kan Folk, som hverken høre til Aristokratiet eller de Rige — Gud ske Lov og Tak, Belgjørenheden er dog ikke knyttet til nogen bestemt Samfundsklasse, Folk, som have forholdsvis smaa Midler, yde ofte langt større Bidrag end de, der have Meget, og det er kun det, Talen er om, at give disse Bidragydere Leilighed til at blive repræsenterede i Bestyrelsen. Jeg tilbageviser altsaa disse bestandige Insinuationer. Vi kunne jo næsten ikke forhandle med de Herrer om nogen Sag, uden at de sige, at det er Aristokratiets, Høires, de offentlige Myndigheders Interesser, det dreier sig om, skjøndt de aldrig blive nævnte, eller der hentydes til dem. Et andet Punkt, som jeg ogsaa skal